

Notitie

Opdrachtgever: LL.M. Tas, Wissing B.V.
Auteur: S.D. Elzerman
Betreft: Quick scan Noldijk 113 in Barendrecht
Projectnummer: 2254
Datum: 19 maart 2020
Status: Definitief

Bureau Stadsnatuur

bezoekadres:
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345
3015 AA Rotterdam
telefoon: 010 – 266 04 70
e-mail: info@bureaustadsnatuur.nl
www.bureaustadsnatuur.nl

Inleiding

Op de plek van het voormalige GTI Mechanical Rotterdam B.V. in de gemeente Barendrecht, provincie Zuid-Holland, zijn plannen voor woningbouw (Figuur 1). De huidige bebouwing zal plaatsmaken voor nieuwe woningen. Voor deze ruimtelijke ontwikkeling is een quick scan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Het doel van de quick scan is om te bepalen in hoeverre beschermde soorten aanwezig zijn of te verwachten zijn en wat de te verwachten effecten zijn op beschermde situaties. Verder is een inschatting gemaakt van welke negatieve effecten op beschermde natuurgebieden en het NatuurNetwerk Nederland kunnen optreden. Als derde onderdeel heeft de Wet natuurbescherming betrekking op houtopstanden; gekeken is daarom of er sprake is van beschermde houtopstanden in het plangebied.

Figuur 1. De ligging van het plangebied is aangegeven met een rood kader (©OpenStreetMap-auteurs 2020).

Methodiek

De flora en fauna quick scan richt zich op de drie aspecten van de Wet natuurbescherming: soortenbescherming, gebiedsbescherming en bescherming houtopstanden.

De quick scan heeft zich gericht op de strikt beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Dit zijn de soorten die beschermd worden op basis van de Europese Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en vogels met jaarrond beschermde nest of vaste verblijfplaats (Ministerie van LNV 2009). Op basis van art. 3.10 zijn een aantal soorten landelijk beschermd, waarvoor de provincies vrijstellingen kunnen instellen. Dit geldt in Zuid-Holland voor een aantal zoogdieren, amfibieën en planten (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Derhalve komen in de volgende tekst de betreffende soorten (o.a. Bruine kikker *Rana temporaria*, Egel *Erinaceus europaeus* en Konijn *Oryctolagus cuniculus*) niet aan bod. Vanzelfsprekend geldt voor deze soorten wel de Zorgplicht.

In het kader van de soortenbescherming is een veldinventarisatie in combinatie met een bureauonderzoek uitgevoerd. Het (potentiële) voorkomen van een beschermde plant- of diersoort is hierbij zoveel mogelijk in kaart gebracht. Middels een bureauonderzoek zijn actuele verspreidingsgegevens van beschermde soorten verzameld (o.a. RAVON 2020; FLORON 2020; Sovon Vogelonderzoek Nederland 2018; Creemers & Van Delft 2009). Dit levert een lijst op van beschermde soorten die in de omgeving voorkomen. Deze lijst is verfijnd met de gegevens van de Natuurwaardenkaart van de BAR-organisatie (Elzerman 2015 met aanvullingen 2016-2018). De Natuurwaardenkaart vormt een database waarin alle bekende locaties van beschermde soorten staan. De gemeenten zijn niet vlakdekkend geïnventariseerd, maar de kaart geeft wel inzicht in de aandachtslocaties.

Vervolgens is op 6 maart 2020 een veldinventarisatie uitgevoerd, waarbij gekeken is naar de (mogelijk) aanwezige beschermde soorten en de functie die het gebied kan vervullen voor deze soorten. De weersomstandigheden waren voldoende gunstig om een betrouwbaar beeld van de situatie te krijgen (bewolgingsgraad 8/8, temperatuur 6°C, wind zuidwest 4 Bft.).

In het kader van de gebiedsbescherming (art. 2.1-2.11 uit Wnb) is een bureaustudie uitgevoerd. Hierbij is een analyse gemaakt van de te verwachten externe effecten die kunnen optreden als gevolg van de werkzaamheden, de nieuwe inrichting van het terrein en het toekomstige gebruik van het plangebied. De analyse heeft zich gericht op effecten op beschermde natuurgebieden van het Europese netwerk Natura 2000 en het NatuurNetwerk Nederland (voormalige Ecologische Hoofdstructuur). Wanneer wezenlijke effecten te verwachten zijn dan kan dit aanleiding zijn voor vervolgonderzoek, zoals het berekenen van de stikstofdepositie.

De bescherming van bossen, bomenlanen en monumentale bomen buiten de bebouwde kom is geregeld in art. 4.1-4.7 uit de Wnb. In het kader van de quick scan is getoetst of het kappen van bomen in het plangebied leidt tot een overtreding van deze regelgeving. Als dat het geval is dan moet een Omgevingsvergunning worden aangevraagd. Voor bomen binnen de bebouwde kom, wat hier aan de orde is, kan een gemeente echter zelf bepalen of hier voorwaarden aan het kappen verbonden zijn.

Beschrijving plangebied en ruimtelijke ontwikkeling

Het plangebied bevindt zich aan de Noldijk 113 in Barendrecht (Figuur 1). Het maakt deel uit van de lintbebouwing langs de dijk, die hoofdzakelijk bestaat uit vrijstaande woningen. In het plangebied staat een fabriekshal met kantoorruimte, die omringd wordt door verhard terrein. Naast het bedrijfspand staat een transformatorhuis. Ten noorden en zuiden van de verharding liggen graspercelen. Aan de oostkant wordt het plangebied begrensd door het Waaltje. Dit is een oude rivierarm, die tegenwoordig alleen nog via inlaten aan beide uiteinden verbonden is met de grote rivieren.

De bedrijfsactiviteiten zijn al jaren geleden gestaakt. Het terrein wordt momenteel gebruikt voor trainingen van politiehonden.

De fabriekshal is een groot vierkant gebouw met een plat dak. De gevels zijn voorzien van staalprofielen (Figuur 2). De onderste twee meter bestaat uit bakstenen. Rondom zijn enkele kleine ramen en verschillende formaten roldeuren. Deze werden voorheen gebruikt voor de aan- en afvoer van materialen (Figuur 3). Op het dak ligt bitumen bedekking zonder een laag kiezelstenen. De kantoorruimte bevindt zich bij de dijk. Dit deel

van het gebouw is hoger en bestaat aan de buitenzijde geheel uit bakstenen met veel raampartijen (Figuur 9). De kozijnen zijn van aluminium. De gevels hebben een spouwruimte; open stootvoegen zitten laag bij de grond.

Figuur 2. Zijaanzicht van de bedrijfshal met op de achtergrond het hogere kantoorgedeelte. Op de voorgrond liggen attributen voor de hondentraining.

Figuur 3. Achterzijde van de bedrijfshal met links in beeld de spontaan ontwikkelde begroeiing.

Naast de fabriekshal is een transformatorhuis de enige andere bebouwing op het terrein. Dit bouwwerk bestaat uit twee gebouwen in de vorm van woningen met daartussen een overdekte gang. Het gebouw aan de oostkant bestaat geheel uit bakstenen gevels (geheel wit geverfd) zonder spouw en een schuin dak met houten dakrand (Figuur 4). Het andere gebouw bestaat deels uit bakstenen en deels uit houtwerk. Dit gebouw is grotendeels begroeid met Klimop *Hedera helix* (Figuur 5). De tussenliggende gang bestaat uit bakstenen met houtwerk. Het dak is deels ingestort als gevolg van een brand. Na de brand is al het asbest van het dak verwijderd. Nu resteren alleen nog de houten dakplaten.

Figuur 4. Het oostelijke gedeelte van het transformatorgebouw.

Figuur 5. Het gebouw met de transformator gezien vanuit het westen.

Het terrein rondom de fabriekshal is geheel verhard met stelcon-platen. Langs de randen hebben zich in de loop der tijd allerlei planten ontwikkeld (Figuur 6). Zelfs bomen groeien inmiddels op en door de verharding. Ten noorden van het transformatorgebouw ligt een grasveld met braamstruweel, dat wordt gebruikt als trainingsveld voor politiehonden. Ten zuiden van het bedrijfsterrein ligt een voormalige paardenweide (Figuur 7). Ook hier treedt inmiddels verruiging op.

Figuur 6. Langs de randen van het terrein nemen de planten het over.

Figuur 7. Aan de zuidkant van het plangebied ligt een voormalige paardenweide.

Het plan is om circa 17 woonkavels te realiseren. Op de kavels komen vrijstaande woningen of twee-onder-één-kap woningen. Vanaf de Noldijk komen twee inritten naar de woningen. De openbare ruimte ertussen wordt groen ingericht. Verder worden nieuwe watergangen gegraven die in verbinding komen met het Waaltje.

Resultaten

Soortenbescherming

Vogels

Het veldbezoek werd uitgevoerd aan het begin van de broedtijd. Door de zachte winter waren al veel vogels actief hun broedterritorium aan het afbakenen. Enkele soorten broedvogels, die buiten Nederland overwinteren, waren nog niet terug uit de overwinteringsgebieden. In de begroeiing waren veel zangvogels aanwezig die in het gebied tot broeden kunnen komen. Van Houtduif *Columba palumbus*, Groene specht *Picus viridis*, Pimpelmees *Cyanistes caeruleus*, Koolmees *Parus major*, Staartmees *Aegithalos caudatus*, Tjiftjaf *Phylloscopus collybita*, Winterkoning *Troglodytes troglodytes*, Boomkruiper *Certhia brachydactyla*, Roodborst *Erithacus rubecula*, Heggenmus *Prunella modularis* en Vink *Fringilla coelebs* werd baltsactiviteit waargenomen tijdens het veldbezoek. Deze soorten kunnen allen binnen het plangebied broeden. De mogelijkheden voor Groene specht en Boomkruiper zijn echter beperkt. Er zijn weinig bomen van voldoende omvang met een nestholte voor deze soorten. Alle bezette nesten en broedende exemplaren van inheemse vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (art. 3.1 Wnb). De Wnb definieert geen broedseizoen, uitgangspunt is of een nest in gebruik is of niet. Ten aanzien van de in het plangebied aangetroffen soorten is de veilige periode tussen 1 oktober en 1 maart. De beplanting dient daarom in die periode verwijderd te worden.

Van een selectie aan vogelsoorten is de nestplaats jaarrond beschermd. Een deel hiervan gebruikt bomen om in te broeden. Nestplaatsen van jaarrond beschermde soorten binnen het plangebied waren op basis van de Natuurwaardenkaart niet bekend (Elzerman 2015 met aanvullingen uit 2016-2018). Bij aankomst op het terrein vloog een Buizerd *Buteo buteo* weg. Deze roofvogel staat vermeld op de lijst met jaarrond beschermde nesten (Ministerie van LNV 2009). De Buizerd bouwt een groot nest dat zichtbaar had moeten zijn tijdens het veldbezoek. De bladeren zaten nog niet aan de bomen, dus deze konden goed gecontroleerd worden. Er werd geen nest aangetroffen.

Bij de bedrijfshal steekt aan de oostzijde/achterzijde een ventilatiepijp uit het gebouw. Onder de pijp lag een berg braakballen van Kerkuil *Tyto alba* (Figuur 8). In het gebouw komt de ventilatiepijp uit in een boxventilator. Deze functioneert al jaren niet meer en blijkt in gebruik te zijn als nestplaats door Kerkuilen. Langs de Noldijk staat een aantal hele grote coniferen (Figuur 9). Deze haag vormt een potentiële broedplek voor Ransuil *Asio otus*. Onder de bomen werden geen braakballen gevonden. De locatie werd op dat moment

niet gebruikt als 'roestplaats' (gezamenlijke slaappleats). Het is echter niet geheel uitgesloten dat de soort in de bomen broedt. Geadviseerd wordt om vervolgonderzoek uit te voeren tijdens de broedtijd.

Figuur 8. Braakballen onder de ventilatiepijp verraden dat hier Kerkuilen in hebben gebroed.

Zoogdieren

Op basis van de Natuurwaardenkaart zijn geen beschermde zoogdieren bekend uit het plangebied of de directe omgeving (Elzerman 2015 met aanvullingen uit 2016-2018). Langs de lintbebouwing komen wel vleermuizen voor: Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Ruige dwergvleermuis *P. nathusii* en Laatvlieger *Eptesicus serotinus*. Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd. Niet alleen de dieren zelf, maar ook enkele gebiedsfuncties zijn strikt beschermd door de Wet natuurbescherming. Het gaat hierbij om verblijfplaatsen, vaste vliegroutes en essentiële foerageergebieden. Afhankelijk van de tijd van het jaar en de soort maken vleermuizen gebruik van gebouwen en/of bomen als verblijfplaatsen (Limpens *et al.* 1997). Bomen van voldoende omvang met geschikte holtes zijn binnen het plangebied niet aangetroffen. De grote bomen in het plangebied hadden een dichte takkenstructuur of staan te midden van struweel waardoor eventueel aanwezige holtes geen vrije aanvliegroute hebben die nodig is voor vleermuizen. De gebouwen zijn nader geïnspecteerd op openingen die toegang kunnen bieden tot een besloten binnenruimte, waar een vleermuis in kan verblijven. De fabriekshal is normaal gesproken geheel afgesloten. Alle ramen en (rol)deuren zijn het grootste deel van de tijd dicht. Alleen tijdens de hondentrainingen zijn bepaalde ramen en (rol)deuren open. De staalprofielen dekken een groot deel van de gevel naadloos af (Figuur 3). Aan de onder- en bovenzijde zijn deze afgesloten met een strip waar geen vleermuis tussen kan kruipen. Bij het kantoorgedeelte zijn de gevels opgetrokken uit bakstenen. De open stootvoegen bevinden zich laag bij de grond (Figuur 9). Hierdoor kunnen vleermuizen hier geen gebruik van maken. Verder zijn geen kieren of spleten in de gevels aanwezig. Bij het gebouw met de transformator is het lage gedeelte ongeschikt. Door het (deels) ingestorte dak staat het onder directe invloed van de weersomstandigheden. Het hoge deel van het gebouw aan de westzijde is geheel bedekt door klimop, waardoor hier geen openingen zijn (Figuur 5). Het andere hoge deel heeft geen open stootvoegen in de gevels. Bovendien sluit het houtwerk van het dak naadloos aan op de

buitenmuren (Figuur 10). Samenvattend wordt gesteld dat de bebouwing in het plangebied geen mogelijkheden biedt als voor verblijfplaats voor vleermuizen.

Figuur 9. Detailopname van de gevel van het kantoorgedeelte met onderaan de muur open stootvoegen. Links in beeld de grote coniferen.

Figuur 10. Het houtwerk bij de transformator sluit naadloos aan op de buitenmuur.

Vleermuizen kunnen gebruikmaken van vaste vliegroutes om van verblijfplaats naar foerageergebied te vliegen. Daarbij kunnen opgaande landschapselementen, zoals bomenrijen, een begeleidende functie vervullen. Daar is in het plangebied geen sprake van. Het terrein is vooral besloten doordat langs alle randen bomen zijn opgekomen. Er is geen eenduidige lijnvormige structuur aanwezig.

Als derde gebiedsfunctie zijn essentiële foerageergebieden voor vleermuizen beschermd. Het plangebied kan goed functioneren als foerageergebied. Het maakt deel uit van een reeks aan groene percelen langs het Waaltje en de Noldijk. Er zijn daarmee voldoende uitwijkmogelijkheden in de directe omgeving voor vleermuizen als het plangebied wegvalt; van een essentieel foerageergebied is daarom geen sprake. Buiten vleermuizen kunnen de overige strikt beschermde zoogdieren van de Europese Habitatrichtlijn worden uitgesloten op basis van de biotoop en hun verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.* 2016). Deze zoogdieren worden beschermd door art. 3.5 van de Wet natuurbescherming. Langs de rivier de Oude Maas, ten zuiden van het plangebied, leeft een populatie Bevers *Castor fiber*. Bij het Waaltje zijn echter tot op heden nog geen sporen gevonden die duiden op aanwezigheid van de Bever.

De overige zoogdieren in Nederland vallen onder de bescherming van art. 3.10 uit de Wet natuurbescherming. In de provincie Zuid-Holland zijn de meeste van deze soorten vrijgesteld van een ontheffingsplicht (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016). Voor deze soorten is nog wel de Zorgplicht (art. 1.11 uit Wnb) van toepassing. Voor de Steenmarter *Martes foina* geldt deze vrijstelling echter niet. Deze soort is wel strikt beschermd. Een verlaten bedrijventerrein met ruigte, zoals in het plangebied, vormt een zeer geschikt leefgebied voor deze soort. Hoewel de Steenmarter nog weinig voorkomt in Zuid-Holland, neemt het aantal waarnemingen toe. Ook in Barendrecht is de soort al vastgesteld (Moeliker *et al.* 2014). Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling effect kan hebben op de Steenmarter dan kan een ontheffing vereist worden. Daar is hier geen sprake van want het gebouw is meestentijds afgesloten voor deze soort. Er zijn geen sporen gevonden en de gebruikers van het gebouw maakten ook geen melding van stankoverlast dat kan duiden op een verblijf.

Vaatplanten

Ondanks het grote oppervlak aan verharding is het terrein behoorlijk rijk aan planten. Op de stelcon-platen is in de loop der tijd een humuslaag van circa vijf centimeter ontstaan. Dit vormt voldoende voedingsbodem voor bomen en struiken om te groeien (Figuur 6). Het uitblijven van onderhoud vormt een kans waar veel planten gebruik van maken. Langs het Waaltje ligt een strook van circa vijf meter breed die dichtgegroeid is met berken *Betula spec.*, elzen *Alnus spec.*, wilgen *Salix spec.* en braamstruweel *Rubus spec.* (Figuur 11). De groenstrook tussen het bedrijfsterrein en de voormalige paardenweide heeft een vergelijkbare samenstelling

aan planten. Langs de gebouwen groeit opschot van berk, wilg, esdoorn *Acer spec.* en Vlinderstruik *Buddleja davidii*. Deze jonge scheuten worden regelmatig gesnoeid (Figuur 12).

Beschermde soorten zijn niet aangetroffen. De spontaan opgekomen begroeiing bestaat hoofdzakelijk uit snelgroeïende soorten van voedselrijke situaties. Onder dergelijke omstandigheden zijn beschermde vaatplanten niet te verwachten.

Amfibieën

Binnen het plangebied ligt een afwateringssloot tussen de voormalige paardenweide en het verharde terrein. Hier staat niet permanent water in. Als voortplantingsgebied voor beschermde amfibieën is het terrein ongeschikt. De beschermde Rugstreeppad *Bufo calamita*, die soms tijdelijk kan profiteren van een bouwterrein, komt op het eiland IJsselmonde niet voor (RAVON 2020, Creemers & van Delft 2009). Deze soort kan dus op basis van de verspreiding worden uitgesloten. Van algemeen voorkomende amfibieën, zoals Bruine kikker *Rana temporaria* en Gewone pad *Bufo bufo*, is een rondzwervend individu vanuit de omgeving niet uit te sluiten. Deze soorten staan vermeld op de vrijstellingslijst van de provincie Zuid-Holland (Provinciale Staten van Zuid-Holland 2016).

Reptielen

Er is geen potentie voor het voorkomen van reptielen op basis van verspreiding en biotoopvoorkeuren (Creemers & van Delft 2009); inheemse reptielen komen in Barendrecht niet voor.

Vissen

De watergang langs de paardenweide is niet geschikt voor beschermde vissen. Bij werkzaamheden langs de oever van het Waaltje kunnen aanwezige vissen uitwijken naar andere delen van het water.

Ongewervelden

Er zijn geen potenties voor relevante soorten op basis van verspreiding en habitat, dit geldt voor weekdieren (Boesveld & Gmelig Meyling 2011), en beschermde insecten (De Vlinderstichting 2020a, 2020b).

Figuur 11. De spontane begroeiing langs het Waaltje.

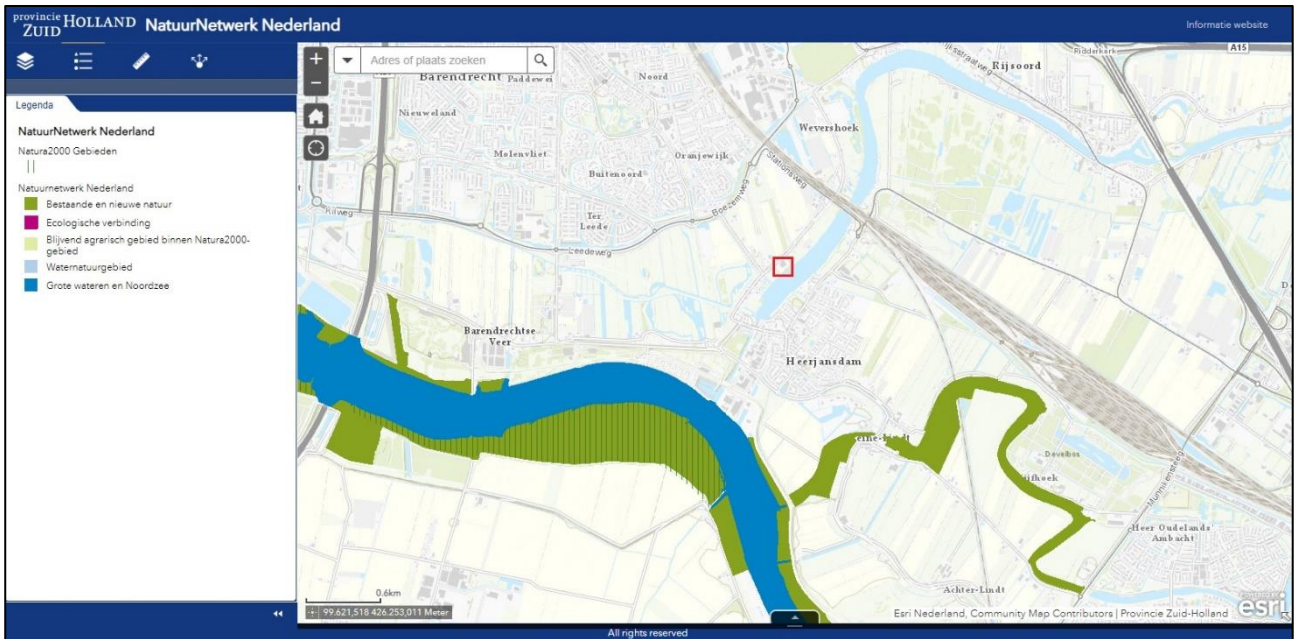
Figuur 12. Langs het bedrijfspand ontwikkelen zich allerlei bomen en struiken, maar die worden regelmatig gesnoeid om schade aan het gebouw te voorkomen.

Gebiedsbescherming

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Oude Maas) is dermate groot (meer dan 1.000 meter) dat een direct negatief effect op dit natuurgebied redelijkerwijs kan worden uitgesloten (Figuur 13). Bovendien gaat het om een kleinschalige ontwikkeling die qua inrichting en gebruik aansluit bij de omgeving. Er moet ook gekeken worden in hoeverre indirecte effecten kunnen optreden. Dit is voor de meeste mogelijke vormen van verstoring, zoals verlichting of geluid, niet het geval. Bij de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied komt stikstof vrij. De Oude Maas staat niet op de lijst met stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, maar aan de

hand van de Effectenindicator (Ministerie van LNV 2020) zijn de habitattypen 'Ruigten en zoomen' en 'Vochtige alluviale bossen' wel gevoelig geacht voor stikstofdepositie. Uitgaande van de woningbouw van ca. 17 woningen en de afstand tot de Oude Maas, kan men uitgaan van een stikstofdepositie onder gemiddelde omstandigheden van 0,00 mol/ha/jaar (Rijksoverheid 2020).

Hetzelfde geldt voor het NatuurNetwerk Nederland, waarvan de Devel en Oude Maas de dichtstbijzijnde onderdelen zijn (Figuur 13). Het plangebied maakt geen deel uit van het NatuurNetwerk Nederland. Een wezenlijk negatief effect op de natuurwaarden of verbindende functie van het netwerk is uitgesloten.

Figuur 13. De ligging van het plangebied aan de Noldijk (rode vierkant) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groene delen) en Natura 2000-gebied (blauwe delen en groengearceerde deel).

Beschermde houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom volgens de 'Groene Kaart' van de gemeente Barendrecht. Daarmee vallen de bomen onder hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming.

Houtopstand wordt hierin gedefinieerd als "zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
- bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen."

De hoeveelheid bomen en struiken binnen het plangebied omvat een oppervlakte van minder dan 10 are/1.000 m². Daarmee is men in geval van kap niet in overtreding van een artikel uit dit hoofdstuk van de Wnb.

Conclusies

Op het terrein van het voormalige GTI Mechanical Rotterdam B.V. aan de Noldijk 113 in de gemeente Barendrecht, provincie Zuid-Holland, zijn plannen voor ruimtelijke ontwikkeling. Het betreft de bouw van een aantal vrijstaande woningen. Hiervoor zal alle huidige bebouwing en beplanting verwijderd worden. Met het oog op deze ruimtelijke ontwikkeling is een quick scan in het kader van de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Dit vormt een verkennend onderzoek bestaande uit een veldbezoek en bureaustudie naar te verwachten effecten op artikelen uit de drie hoofdstukken van de Wet natuurbescherming: soortenbescherming, gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden. De quick scan heeft de volgende resultaten opgeleverd:

Soortenbescherming

- In een ventilatiepijp in de fabriekshal is een nest van Kerkuil aanwezig. Dit nest is jaarrond beschermd. Voor het aantasten of verwijderen van de nestplaats is een ontheffing van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming nodig.
- De coniferen bij de Noldijk vormen een potentiële broedplek voor de jaarrond beschermde Ransuil. Tijdens het veldbezoek werden geen sporen gevonden die duiden op aanwezigheid van deze soort, maar een broedgeval kon op dit moment niet worden uitgesloten. Aanbevolen wordt om vervolgonderzoek te doen in de periode half maart-eind juli (zie ook onder aanbevelingen).
- Op het terrein heeft zich veel groen spontaan ontwikkeld. Hierin kunnen veel verschillende soorten vogels gaan nestelen. Alle inheemse broedvogels en hun nesten zijn beschermd gedurende de broedtijd. Houd hier rekening mee tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.
- Aanwezigheid van strikt beschermde zoogdieren kon worden uitgesloten. Er is met name gekeken naar mogelijkheden voor vleermuizen, omdat deze in de omgeving voorkomen. De gebouwen en bomen bieden geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen. Van een vaste vliegroute of essentieel foerageergebied is geen sprake.
- Voor kleine, landgebonden zoogdieren die onder de bescherming van art. 3.10 uit de Wnb vallen, maar op de provinciale vrijstellingslijst staan, geldt de Zorgplicht. Laat een Ecologisch Werkprotocol opstellen waarin concrete maatregelen voor de uitvoering vastgelegd worden (zie ook onder aanbevelingen).
- Strikt beschermde amfibieën zijn uitgesloten, maar algemeen voorkomende soorten van de provinciale vrijstellingslijst kunnen wel in het plangebied voorkomen. Ook voor deze dieren geldt de zorgplicht.
- De strikt beschermde soorten van de overige soortgroepen kunnen op basis van de biotoop en/of hun verspreidingsgegevens worden uitgesloten.

Gebiedsbescherming

- Negatieve effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op Natura 2000-gebieden of het NatuurNetwerk Nederland zijn redelijkerwijs uitgesloten.
- Het plangebied maakt geen deel uit van een beschermd natuurgebied.

Beschermde houtopstanden

- De hoeveelheid bomen in het plangebied is kleiner dan de definitie in de Wnb om te spreken over een beschermde houtopstand.
- Binnen het plangebied staan geen monumentale bomen, waar een kapvergunning van de gemeente Barendrecht voor nodig is.

Aanbevelingen

Uit de resultaten van de quick scan blijkt de jaarrond beschermde Kerkuil in het plangebied te broeden en kan dit van de Ransuil niet op voorhand worden uitgesloten. Verder zijn nog enkele algemene aandachtspunten te benoemen ten aanzien van de ruimtelijke ontwikkeling.

Vervolgonderzoek Ransuil

Om zekerheid te krijgen over de aan-/afwezigheid van broedende Ransuil in de coniferen haag dient een vervolgonderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek bestaat uit twee veldbezoeken tijdens de broedperiode van de Ransuil (half maart t/m eind juli). Eenmaal in de balstijd en eenmaal tijdens de jongenperiode. Bij de controlebezoeken wordt ook onder de bomen gezocht naar sporen die wijzen op aanwezigheid van uilen.

Ontheffing aanvragen voor verwijderen nest Kerkuil (en Ransuil)

Om de nieuwbouw mogelijk te maken wordt de bestaande fabriekshal met het kerkuilennest verwijderd. Voor deze handeling is een ontheffing van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming nodig. Het bevoegd gezag is de provincie Zuid-Holland. De ontheffingen in de provincie worden aangevraagd bij en verleend door de Omgevingsdienst Haaglanden. De ontheffingsaanvraag dient voorzien te zijn van een Activiteitenplan waarin:

- de ruimtelijke ontwikkeling beschreven staat;
- het wettelijke belang dat gediend wordt;
- een alternatievenafweging gemaakt wordt en
- beschermingsmaatregelen ten aanzien van de Kerkuil beschreven staan.

Houd rekening met een behandeltermijn door de Omgevingsdienst van tenminste 20 weken.

Indien een nest van Ransuil wordt vastgesteld, dan dient ook voor deze soort een ontheffing aangevraagd te worden. Voor beide soorten kan de ontheffing gelijktijdig aangevraagd worden.

Alternatieve nestplaatsen aanbieden voor Kerkuil

Vooruitlopend op de ontheffingsaanvraag wordt aanbevolen om alternatieve nestkasten aan te bieden voor de Kerkuil. Het aanbieden van uitwijkmogelijkheden is een vereiste voor de ontheffing, dus dat kan beter alvast tijdig gerealiseerd worden. Het bevoegd gezag hanteert een gewenningsperiode voor de alternatieve nestplaatsen. Door de nestkasten vooruitlopend op de ontheffingsaanvraag op te hangen scheelt het proceduretijd. Ter compensatie van het verlies van één nest worden tenminste twee alternatieve nestplekken vereist (BIJ12 2017). Het zoeken naar een alternatieve broedplaats voor de Kerkuil is maatwerk en dient te gebeuren in samenspraak met een ecooloog, dit valt buiten het kader van deze notitie.

Broedvogels

Indien struiken en hagen verwijderd of gesnoeid worden dan moet rekening gehouden worden met de kans op broedvogels. Het broedseizoen strekt zich globaal uit van half maart tot half juli, maar is geen wettelijk vastgestelde periode. Het nestgebruik is bepalend voor de bescherming. Een Houtduif kan bijvoorbeeld nog tot in september starten met broeden. Geadviseerd wordt om altijd voor aanvang van de werkzaamheden te controleren op nesten en broedende vogels.

Laat een Ecologisch Werkprotocol opstellen

De maatregelen ten aanzien van de jaarrond beschermde Kerkuil, broedvogels en het implementeren van de Zorgplicht (art. 1.11) kunnen in een Ecologisch Werkprotocol worden vastgelegd. In dit document wordt eenduidig beschreven welke concrete maatregelen genomen moeten worden bij de uitvoering. Het Ecologisch Werkprotocol dient opgesteld te worden door een ecooloog.

Natuurinclusief bouwen

De ruimtelijke ontwikkeling biedt de mogelijkheden om meerwaarde te creëren voor de biodiversiteit (Vink, Volvaard & de Zwarte 2017). Door in de ontwerpfase al te kijken naar mogelijkheden voor het creëren van nest- en verblijfplaatsen kan de nieuwbouw kansen bieden om het plangebied aantrekkelijk te maken voor dieren. Gedacht kan worden aan het integreren van verblijfsruimte voor vleermuizen in de buitengevels van de nieuwbouw. Maar ook de inrichting van de tuinen met een variëteit aan (bij voorkeur inheemse) planten biedt mogelijkheden. Dergelijke maatregelen zijn geen wettelijke verplichting, maar dragen bij aan een vergroting van de biodiversiteit. De aanwezigheid van planten en dieren in de woonomgeving vergroten het woongenot (Cox et al. 2017).

Literatuur

- BIJ12. 2017. Kennisdocument Kerkuil Tyto alba. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.
- Boesveld, A. & A. Gmelig Meyling. 2011. Biotoopvoorkeuren van de Platte schijfhoren Anisus vorticulus. Zoekbeeld 2011(1): 10-14.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys. 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Naturalis, Leiden.
- Cox, D.T.C., Shanahan, D.F., Hudson, H.L., Plummer, K.E., Siriwardena, G.M., Fuller, R.A., Anderson, K., Hancock, S. en K.J. Gaston. 2017. Doses of Neighborhood Nature: The Benefits for Mental Health of Living with Nature. BioScience. 67(2): pp. 147-155.
- Creemers, R. & Delft, J. van. (redactie). 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- De Vlinderstichting. 2020a. NDFF Verspreidingsatlas dagvlinders. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/dagvlinders>, geraadpleegd op 16 maart 2020. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- De Vlinderstichting. 2020b. NDFF Verspreidingsatlas libellen. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/libellen>, geraadpleegd op 16 maart 2020. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- Elzerman, S.D. 2015. Natuurwaardenkaart Albrandswaard en Barendrecht. Rapportnr. 2015-01. Elzerman Ecologisch Advies, Maasdam.
- FLORON. 2020. NDFF Verspreidingsatlas planten. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/planten>, geraadpleegd op 16 maart 2020. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- Limpens, H., Mostert, K. & W. Bongers (red). 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep (Dienst Regelingen, brief 26 augustus 2009, kenmerk ffw2009.corr.046) te downloaden van de website van het Ministerie van EL&I.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2020. Effectenindicator Natura 2000-gebieden. Verkregen via <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?selectGebied=108&selectActiviteit=Woningbouw&submit=Toon+effecten&subj=effectenmatrix>, geraadpleegd op 16 maart 2020. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.
- Moeliker, K., De Baerdemaeker, A. & E.J.O. Kompanje. 2014. Steenmarters op Zuid: van road pizzas tot vaste bewoners?. Straatgras 26(3): pp. 47-48. Bureau Stadsnatuur/Natuurhistorisch Museum Rotterdam, Rotterdam.
- Provinciale Staten van Zuid-Holland. 2016. Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 9 November 2016, tot de vaststelling van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland, met nummer 6949. Provinciaal Blad nr. 6788, 20 december 2016. Provincie Zuid-Holland, Den Haag.
- RAVON. 2020. NDFF Verspreidingsatlas amfibieën. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>, geraadpleegd op 16 maart 2020. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.
- Rijksoverheid. 2020. Handreiking woningbouw en AERIUS. Rijksoverheid, Den Haag.
- Sovon Vogelonderzoek Nederland. 2018. Vogelatlas van Nederland. Broedvogels; wintervogels en 40 jaar verandering. Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Vink, J., Vollaard, J. & N. de Zwarte. 2017. Stadsnatuur maken/Making Urban Nature. Nai010 uitgevers, Rotterdam.

Bijlage – Wettelijk kader

1. Inleiding

De Wet Natuurbescherming is per 1 januari 2017 van kracht en vervangt de Flora- en faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998. De informatie hieronder vat de belangrijkste feiten samen met betrekking tot de bescherming van soorten via de Wet natuurbescherming, en is gericht op personen en instanties die te maken krijgen met de wet in het kader van ruimtelijke ontwikkeling, beheer en onderhoud. Uitvoering van de wet valt onder de verantwoordelijkheid van de provincies, met uitzondering van grote infrastructurele projecten aan onder meer waterwegen; daarbij blijft de Rijksoverheid het bevoegd gezag. De inhoud van deze samenvatting betreft in eerste instantie de algemeen geldende verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming en in tweede instantie de Zuid-Hollandse context waarin deze verbodsbepalingen moeten worden toegepast. De aanvullende regelgeving rond bescherming van soorten in Natura 2000-gebieden wordt hier slechts kort besproken.

2. Doel van de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming beschermt de van nature in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren en natuurgebieden.

3. Beschermingsregimes soorten

In de Wet natuurbescherming zijn drie categorieën soorten onderscheiden met een eigen beschermingsregime en daaraan gekoppelde verbodsbepalingen: vogels, habitatrichtlijnsoorten en overige soorten. Een soort kan niet onder meer dan één van deze regimes vallen. Vogels vallen per definitie onder het regime van de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn betreffen Europese beschermingsregimes waar met de verbodsbepalingen artikel 3.1 en 3.5 in de Wet natuurbescherming in Nederland invulling aan wordt gegeven. Het regime 'andere soorten', artikel 3.10, heeft betrekking op soorten die alleen vallen onder een nationaal beschermingsregime; deze soorten zijn niet vermeld in de Europese richtlijnen. De drie beschermingsregimes met hun verbodsbepalingen zijn hieronder weergegeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel B, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8 (bepalingen dat ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, hier niet uitgebreid besproken), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel B, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de Bosmuis, de Huisspitsmuis en de Veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4. Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

De provinciale verordening bevat onder andere regels voor faunabeheereenheden en diverse vrijstellingen voor het bestrijden van schade en het uitvoeren van werkzaamheden. Ook is in de verordening opgenomen voor welke soorten een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming (zie de soortenlijst verderop onder 'Beschermde andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)'). Voor de verordening, zie: <http://bit.ly/2n5cKWP>

5. Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland

In de provinciale beleidsregel staan onderwerpen als het verlenen van tegemoetkomingen in de faunaschade en de vergunningverlening voor Natura 2000-gebieden in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof. Voor de beleidsregel, zie: <http://bit.ly/2ml3pMk>

6. Vogelsoorten met een (potentieel) ongunstige staat van instandhouding in Zuid-Holland (artikel 3.1)

Naar aanleiding van artikel 3.1 lid 5 heeft Bureau Stadsnatuur een lijst opgesteld van vogelsoorten waarbij verstoring van wezenlijke invloed kan zijn op de staat van instandhouding in Zuid-Holland. Het betreft soorten die als broedvogel in de provincie voorkomen en waarvoor onder de Flora- en faunawet reeds een jaarronde bescherming van nestlocaties en vaste rustplaatsen gold (de onder de Flora- en faunawet als 'categorie 1 t/m

4' gekwalificeerde soorten), aangevuld met soorten die op basis van actuele gegevens van Sovon een ongunstige staat van instandhouding kennen (de voorheen als 'categorie 5' gekwalificeerde soorten met een negatieve populatietrend en/of een kleine, kwetsbare populatie) en waarvoor derhalve gemitigeerd of gecompenseerd zou moeten worden in geval van conflicterende ruimtelijke ontwikkeling en beheer.

Deze lijst is niet uitputtend en kan naar aanleiding van ontwikkelingen in de toekomst worden gewijzigd op basis van ecologisch zwaarwegende omstandigheden, zoals veranderingen in populatie-omvang of areaal van een soort. Het effect van de ingreep op de instandhouding van de soort is uiteindelijk leidend in de afweging of sprake is van een beschermde (en daarmee ontheffingsplichtige) situatie. Het gaat om de volgende 85 soorten:

Appelvink	Groene specht	Krooneend	Roerdomp	Tureluur
Baardmannetje	Grote gele kwikstaart	Kwak	Roek	Veldleeuwerik
Blauwe reiger	Grote karekiet	Kwartelkoning	Scholekster	Velduil
Boerenzwaluw	Grote mantelmeeuw	Kleine zilverreiger	Slechtvalk	Visdief
Bontbekplevier	Grutto	Lepelaar	Slobeend	Waterral
Boomvalk	Havik	Matkop	Snor	Watersnip
Bosuil	Huismus	Middelste zaagbek	Sperwer	Wielewaal
Bruine kiekendief	Huiszwaluw	Noordse stern	Spotvogel	Wilde eend
Buizerd	Grote zilverreiger	Nachtegaal	Spreeuw	Wintertaling
Dwergstern	Ijsvogel	Oeverzwaluw	Sprinkhaanzanger	Woudaap
Eider	Kerkuil	Ooievaar	Steenuil	Wulp
Gele Kwikstaart	Kievit	Patrijs	Steltkluit	Zomertaling
Gierzwaluw	Kleine bonte specht	Porseleinhoen	Stormmeeuw	Zomertortel
Goudvink	Kleine plevier	Purperreiger	Strandplevier	Zilvermeeuw
Graspieper	Kluut	Raaf	Tafeleend	Zwarte roodstaart
Grauwe Klauwier	Kneu	Ransuil	Tapuit	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Koekoek	Ringmus	Torenvalk	Zwartkopmeeuw

7. Beschermde habitatrichtlijnsoorten in Zuid-Holland (artikel 3.5)

Soorten uitsluitend vermeld in Bijlage II – Beschermingsregime artikel 3.5 alleen van toepassing in Natura 2000-gebieden.

De volgende 2 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen uitsluitend in voor deze soorten aangewezen Natura 2000-gebieden onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Nauwe korfslak	Zeggekorfslak
----------------	---------------

Soorten vermeld in Bijlage IV – Beschermingsregime artikel 3.5 van toepassing.

De volgende 39 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.5:

Groenknolorchis	Boomkikker	Otter	Meervleermuis	Dwergvinvis
Platte schijfthoren	Heikikker	Bosvleermuis	Rosse vleermuis	Gewone dolfijn
Bataafse stroommossel	Kamsalamander	Franjestaart	Ruige dwergvleermuis	Gewone vinvis
Gevlekte witsnuitlibel	Poelkikker	Gewone baardvleermuis	Tweekleurige vleermuis	Griend
Groene glazenmaker	Rugstreeppad	Gewone dwergvleermuis	Vale vleermuis	Potvis
Rivierrombout	Zandhagedis	Gewone grootoorvleermuis	Watervleermuis	Tuimelaar
Houting	Bever	Kleine dwergvleermuis	Bruinvis	Witsnuitdolfijn
Steur	Noordse woelmuis	Laatvlieger	Bultrug	

8. Beschermde andere soorten in Zuid-Holland (artikel 3.10)

De volgende 35 soorten zijn sinds 1990 vastgesteld in de provincie Zuid-Holland en vallen onder het beschermingsregime artikel 3.10 (NB: betreft uitsluitend als 'wild' gekwalificeerde plantensoorten; bron: *verspreidingsatlas.nl*):

Blaasvaren	Grote leeuwenklauw	Stofzaad	Grote modderkruiper	Grijze zeehond
Bokkenorchis	Karhuizer anjer	Schubvaren	Kwabaal	Steenmarter
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Smalle raai	Ringslang	Waterspitsmuis

Brede wolfsmelk	Knolspirea	Stijve wolfsmelk	Boommarter
Bruinrode wespenorchis	Moerasgamander	Tengere veldmuur	Damhert
Dreps	Naakte lathyrus	Wolfskers	Das
Echte gamander	Rozenkransje	Aardbeivlinder	Eekhoorn
Glad biggenkruid	Ruw paretzaad	Grote vos	Gewone zeehond

Soorten waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt van beschermingsregime artikel 3.10

In Zuid-Holland is een vrijstelling van de verbodsbepalingen artikel 3.10 van toepassing op de volgende 22 soorten:

Bastaardkikker	Aardmuis	Egel	Konijn	Wezel
Bruine kikker	Bosmuis	Gewone bosspitsmuis	Ree	Woelrat
Gewone pad	Bunzing	Haas	Rosse woelmuis	
Kleine watersalamander	Dwergmuis	Hermelijn	Veldmuis	
Meerkikker	Dwergspitsmuis	Huisspitsmuis	Vos	

9. Geïntroduceerde soorten in Zuid-Holland

Soorten die zich door menselijk toedoen buiten hun natuurlijke areaal hebben gevestigd (geïntroduceerde soorten) vallen in Zuid-Holland niet onder de beschermingsregimes van artikel 3.1, 3.5 of 3.10, tenzij sprake is van een populatie die langer dan 50 jaren achtereen heeft standgehouden in de provincie (mond med. PZH, maart 2017). Voorbeelden in een Zuid-Hollandse context zijn beschermde plantensoorten uitgezaaid vanuit tuinen en Vroedmeesterpad, al dan niet moedwillig geïntroduceerd door terrariumhouders.

Plantensoorten die lokaal zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Knollathyrus	Echte gamander	Bergnachtorchis	Wilde Weit
------------------------	------------	--------------	----------------	-----------------	------------

Diersoorten die zijn geïntroduceerd en als 'niet wild' zijn beschouwd in Zuid-Holland, zijn onder meer:

Boomkikker	Muurhagedis	Vroedmeesterpad	Quaggamossel	Aziatische modderkruiper	Blauwband
------------	-------------	-----------------	--------------	--------------------------	-----------

De beschermde status van soorten als Muskusrat (sinds 1975 gedocumenteerd voor de provincie) en Nijlgans (eerste geval in 1967) kan op grond van het bovengeschetste 50 jaar-criterium ter discussie worden gesteld.

10. Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgbeginsel (artikel 1.10 en 1.11) opgenomen: de intrinsieke waarde van soorten is vastgesteld in een doelbepaling en geldt voor alle soorten, los van een beschermingsregime. Het is een algemeen geldende fatsoenseis die erop neerkomt dat redelijkerwijs vermijdbare schade aan en versterking van planten en dieren moet worden voorkomen.

11. Wanneer ontheffing aanvragen?

Wanneer redelijkerwijs kan worden vermoed dat verbodsbepalingen ten gevolge van een voorgenomen activiteit worden overtreden, moet eerst worden bepaald of mitigerende (verzachtende) maatregelen de schade kunnen beperken of tenietdoen zodat het overtreden van het verbod kan worden voorkomen. Wanneer het overtreden van een verbod onvermijdelijk is en er moet worden gecompenseerd voor veroorzaakte schade, dan dient men een ontheffing aan te vragen. Het aanvragen van een ontheffing heeft alleen zin als de functionaliteit van een plangebied voor een beschermde soort voldoende nauwkeurig in beeld is gebracht. Meestal is hier een uitgebreid onderzoek voor nodig waarin rekening wordt gehouden met de seizoensactiviteit van een soort. Dergelijk onderzoek dient aan bepaalde richtlijnen te voldoen op basis waarvan de kwaliteit en volledigheid ervan worden gecontroleerd door de Omgevingsdienst (zie onder). Een randvoorwaarde is daarnaast dat een aanvraag vergezeld dient te gaan van een zogenaamd activiteitenplan. Hierin moet een initiatiefnemer van een potentieel schadelijke handeling het belang van de voorgenomen activiteit onderbouwen en aangeven welke mitigerende en/of compenserende maatregelen ten gunste van de soort(en) in kwestie worden getroffen.

12. Omgevingsvergunning via gemeente

Wanneer er sprake is van een omgevingsvergunning mogen ontheffingen voor beschermde soorten aanhaken. Bij aanhaken moet de gemeente een volledigheidstoets uitvoeren en verzorgt de gemeente de toetsing door de

Omgevingsdienst Haaglanden (ODH). Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Met de aanvraag van een omgevingsvergunning is een wettelijke beslistermijn gemoeid van maximaal 26 weken. De gehele aanvraag verloopt via de gemeente. Voor meer informatie, zie: <https://www.omgevingsloket.nl>

13. Losse ontheffing via provincie

Wanneer een ontheffing aangevraagd moet worden waarbij geen omgevingsvergunning nodig is, is de beslistermijn 13 weken met maximaal 7 weken verlenging. De gehele aanvraag verloopt via Omgevingsdienst Haaglanden. De leges bedragen EUR 1800,-. Ten behoeve van een aanvraag zijn een onderzoeksrapport met inventarisatiegegevens en een activiteitenplan noodzakelijk. Voor meer informatie en aanvraagformulieren, zie:

<https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

14. Gedragcodes

Gedragcodes in het kader van de Wet natuurbescherming worden alleen gemeentelijk of branchebreed opgesteld en dienen te worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken. Bestaande gedragcodes die zijn goedgekeurd onder de Flora- en faunawet zijn, indien nog niet verlopen, nog altijd geldig voor de soorten die onder de Wet natuurbescherming onder één van de drie beschermingsregimes vallen. Voor nieuwe beschermde soorten waarvoor geen mitigerende maatregelen zijn vermeld in gedragcodes zal mogelijk een ontheffing noodzakelijk zijn. Voor soorten die niet (meer) onder een strikt beschermingsregime vallen hoeft niet per se te worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragcode. Er moet desalniettemin altijd rekening worden gehouden met de wettelijke zorgplicht.

15. Handhaving

Bij een vermoede overtreding van een verbodsbepaling in de Wet natuurbescherming kan handhaving worden ingeschakeld. In Zuid-Holland is de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZH) hiervoor verantwoordelijk. Voor meer informatie, zie:

<https://www.ozhz.nl/themas/natuur/>

Melding van een vermoede overtreding:

Telefoon: 078-770 85 85 / 0888-333 555

mail: meldingNbwet@ozhz.nl

website: <https://www.ozhz.nl/themas/natuur/misstand-schade-of-verstoring-gezien/>

Overige contactgegevens:

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Afdeling Toezicht en Handhaving

Postbus 550

3300 AN Dordrecht